

**סקר הוצאות
משק הבית
וסקר הכנסות
2007**

סקר הוצאות משק הבית הוא המקור למידע שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפרסמת על דפוסי ההכנסות וההוצאות של משקי הבית בארץ. בנוסף, בסקר נאסף מידע על תנאי הדיור של משקי הבית, המוצרים בני-קיימה שברשותם ותכונותיהם הדמוגרפיות והכלכליות (כגון: מספר נפשות לפי עשירונים ומספר המפרנסים במשק הבית).

הסקר כולל שאלון שהסקר ממלא ויומן הוצאות דו-שבועי שבני משק הבית ממלאים. משנות החמישים עד שנת 1997 הסקר בוצע אחת לחמש שנים בערך, ומאז 1997, בשל הקצב המואץ של ההתפתחויות הכלכליות והצורך במידע עדכני עליהן, הוא מתבצע מדי שנה.

סקר הכנסות משמש אף הוא מקור למידע על ההכנסות של משקי הבית בישראל. הסקר נערך מאז 1965, מדי שנה, כחלק מסקר כוח אדם. החל מ-1997 מאוחדים נתוני ההכנסות מסקר הוצאות משק הבית ומסקר הכנסות לסקר הכנסות משולב.

סקרי ההכנסות וההוצאות מקיפים את כל משקי הבית בארץ, כלומר למעלה מ-2 מיליון משקי בית (למעט קיבוצים, מושבים שיתופיים ובדואים הגרים מחוץ ליישובים). המדגם של סקר הוצאות משק הבית כולל כ-6,000 משקי בית, והמדגם של סקר הכנסות המשולב כולל כ-14,500 משקי בית בממוצע כל שנה.

המידע נאסף בסקרים נשמר בסודיות ומתפרסם כסיכומים סטטיסטיים בלבד.

שימושים עיקריים בנתונים

קביעת הסל של מדד המחירים לצרכן: על בסיס רישום ההוצאות בסקר הוצאות משק הבית נקבעת רשימת המוצרים והשירותים שמשקי הבית רוכשים (הסל של מדד המחירים לצרכן), והמשקל היחסי של כל מוצר ושירות הכלולים בסל (בשנת 2007, למשל, ההוצאות למזון היו 17% מהסל).

מדיניות חברתית כלכלית: המידע הנאסף בסקרים, לגבי כלל האוכלוסייה וקבוצות בה, מהווה בסיס לקווי מדיניות שקובעים משרדי הממשלה, וכן מאפשר מעקב אחרי תוצאות יישומם של קווי המדיניות. כך, למשל, מדי שנה המוסד לביטוח לאומי קובע את קו העוני ובודק את מספר משקי הבית החיים מעל לקו זה ומתחתיו.

שימושים אחרים: שימוש נרחב בנתוני הסקרים נעשה גם על ידי חברות במגזר הפרטי, חוקרים באוניברסיטאות והציבור הרחב. כך למשל, הנתונים מסייעים בקביעת דמי נזיקין במקרה של תאונת עבודה, ודמי מזונות במקרה של גירושין.

הפצת המידע

הנתונים הנאספים בסקרים, בצורת סיכומים סטטיסטיים בלבד, מופצים לציבור באמצעות העיתונות ופרסומים של הלמ"ס. חלק מהנתונים מופיעים גם באתר האינטרנט של הלמ"ס המספק מידע ללא תשלום.

ברצוננו להודות לכל משקי הבית שרק בזכות נכונותם לשתף פעולה במילוי השאלונים ניתן לספק את המידע על רמת החיים בישראל.

מידע נוסף בפרסומים

- סקר הוצאות משק הבית, סיכומים כלליים, שנתי
- סקר הכנסות, שנתי

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

אתר: www.cbs.gov.il

דוא"ל: info@cbs.gov.il | טלפון: 02-6592666 | פקס: 02-6521340

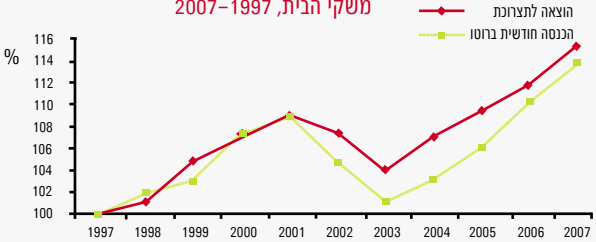
עריכה: **חני שמיר** | עורכת סדרת סטטיסטיקה: **נורית יפה**

יצילום השער: **יפית אלפנדר** | עיצוב: **סודיו "שחר שושנה" מקבוצת סקורפיו**

הכנסות משקי הבית¹

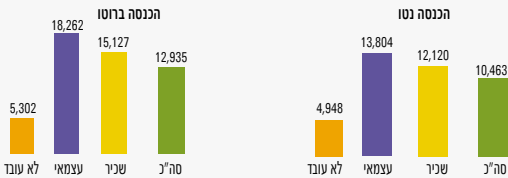
- בשנת 2007 הייתה ההכנסה ברוטו לחודש למשק בית 12,935 ש"ח – עלייה ריאלית של 4.2% בהשוואה לשנת 2006. בניכוי תשלומי חובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות) הגיעה ההכנסה למשקי בית ל-10,463 ש"ח, ולנפש סטנדרטית² ל-3,843 ש"ח.

1. שיעור שינוי ריאלי מצטבר בהכנסה החודשית ברוטו ובהוצאה החודשית לתצרוכת של משקי הבית, 1997-2007

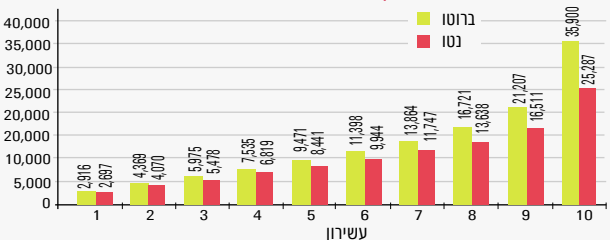
- 78% מההכנסות מקורן בעבודה ו-22% מההכנסות אינן מעבודה: 9.2% מקצבאות ומתמיכות ממוסדות בארץ (כגון המוסד לביטוח לאומי), 7% מפנסיות וקופות גמל, והשאר ממקורות אחרים כמו תמיכות ממשקי בית אחרים וממוסדות בחו"ל.
- חלקה של ההכנסה מעבודה מכלל ההכנסות של משקי הבית הצטמצם מ-98% בתחילת שנות השישים ל-78% כיום, ובהתאמה עלה חלקן של ההכנסות ממקורות אחרים (בעיקר מקצבאות ותמיכות).

2. הכנסה חודשית של משקי בית, לפי מעמד בעבודה של ראש משק הבית, ש"ח, 2007

- 87% מההכנסות במשקי בית שבראשם שכיר ו-85% מההכנסות במשקי בית שבראשם עצמאי הן הכנסות מעבודה. במשקי הבית שבהם ראש משק הבית לא עובד 42% מההכנסות מקורן בקצבאות ותמיכות, ו-37% מההכנסות מקורן בפנסיות וקופות גמל.
- משקי הבית שבראשם שכיר מהווים 65% מכלל משקי הבית, אלו שבראשם עצמאי - 9.5%, ומשקי הבית שבהם ראש משק הבית לא עובד - 25.5%.
- בשנת 2007 הייתה ההכנסה ברוטו למשק בית בעשירון העליון³ גבוהה פי 12.3 מההכנסה בעשירון התחתון. לאחר תשלומי החובה (מסים) קטן הפער לפי 9.4.

3. הכנסה חודשית ברוטו ונטו למשק בית, לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, ש"ח, 2007

⁽¹⁾ הכנסות כספיות בלבד (הכנסות שוטפות מעבודה, רכוש, ריבית, דיבידנד, קצבאות ופנסיות).

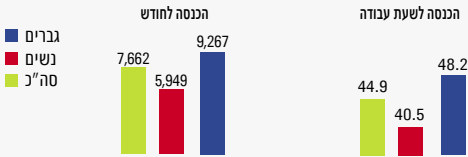
⁽²⁾ נפש סטנדרטית: יחידה במשק הבית שהוצאותיה נאמדו בהתחשב במשקל הכלכלי הפוחת של כל נפש נוספת.

⁽³⁾ בכל מקום בעלון עשירונים הם עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית.

הכנסות של שכירים

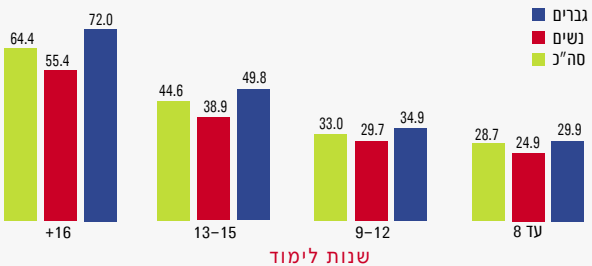
- בשנת 2007 הייתה ההכנסה ברוטו מעבודה לשכירים 7,662 ש"ח לחודש, וההכנסה לשעת עבודה לשכירים - 44.9 ש"ח.

4. הכנסה ברוטו לחודש ולשעת עבודה לשכירים, לפי מין, ש"ח, 2007

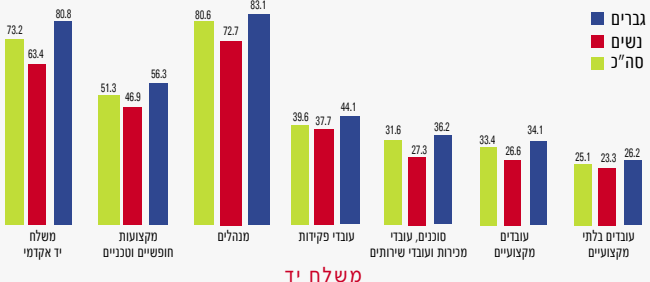
- נשים מהוות 48% מכלל השכירים. ההכנסה החודשית ברוטו של אישה שכירה (5,949 ש"ח) מהווה 64% מזו של גבר שכיר (9,267 ש"ח). הפער נובע באופן חלקי מהעובדה שגברים עובדים פחות שעות בשבוע (36 שעות) מאשר גברים (46 שעות). הפער בהכנסה לשעת עבודה קטן יותר מהפער בהכנסה לחודש עבודה - הכנסה לשעת עבודה של אישה מהווה 84% מההכנסה לשעת עבודה של גבר.

5. הכנסה ברוטו לשעת עבודה לשכירים, לפי מין ומספר שנות לימוד, ש"ח, 2007

- הכנסת גברים לחודש ולשעת עבודה גבוהה משל נשים בכל קבוצות ההשכלה. ככל שמספר שנות הלימוד גבוה יותר כן גדל הפער בהכנסה. בקרב אלו שלמדו עד 8 שנים ההכנסה לשעה של אישה מהווה 83% מההכנסה של גבר; בקרב אלו שלמדו יותר מ-16 שנים ההכנסה לשעה של אישה מהווה 77% מההכנסה של גבר.
- ההכנסה לשעת עבודה של גברים גבוהה מהכנסה לשעת עבודה של נשים גם בכל קבוצות משלחי היד. הפער מרבי בקרב סוכנים, עובדי מכירות ושירותים (שכר אישה מהווה 75% משכר גבר) וקטן ביותר בקרב מנהלים (87%) ועובדים בלתי מקצועיים (89%).

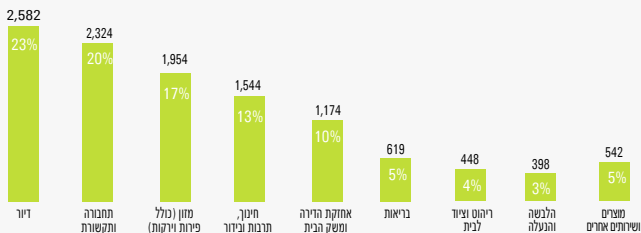
6. הכנסה ברוטו לשעת עבודה לשכירים, לפי מין ומשלח יד, ש"ח, 2007

הוצאות משקי הבית

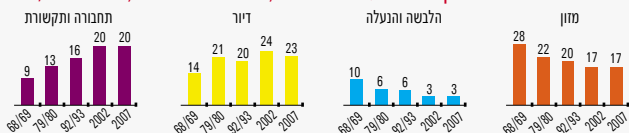
- בשנת 2007 הוציא משק הבית בישראל על מצרכים ושירותים שרכש 11,584 ש"ח בממוצע לחודש - גידול ריאלי של 3.5% לעומת שנת 2006. שני סעיפי ההוצאה הגדולים ביותר הם דיור (23%) ותחבורה ותקשורת (20%).

7. הוצאה חודשית לתצרוכת למשק בית לפי סעיף ראשי, ש"ח ואחוזים מסך ההוצאה, 2007

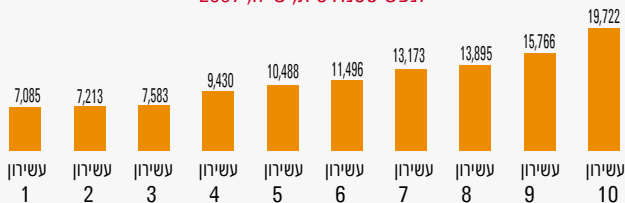
- מסוף שנות ה-60 הצטמצם חלקה של ההוצאה למזון (מ-28% ל-17% בשנת 2007) וחלקה של ההוצאה להלבשה והנעלה (מ-10% ל-3%), וגדל חלקה של ההוצאה לדיור (מ-14% ל-23%), כמו גם חלקה של ההוצאה לתחבורה ותקשורת (מ-9% ל-20%).

8. הוצאה חודשית למשק בית לסעיפים נבחרים, % מכלל ההוצאה, 1968/69-2007

- בשנת 2007 הייתה ההוצאה הממוצעת לתצרוכת למשק בית בעשירון העליון 19,722 ש"ח לחודש, פי 2.8 מההוצאה לתצרוכת בעשירון התחתון - 7,085 ש"ח.

9. הוצאה חודשית לתצרוכת למשק בית לפי עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית, ש"ח, 2007

10. הוצאה חודשית לשירותים ומוצרים נבחרים, לפי עשירון, ש"ח, 2007

מוצר/שירות	סה"כ	עשירון 1 (תחתון)	עשירון 10 (עליון)
לחם מיוחד	23	11	39
אורז	11	16	7
סיגריות	103	113	67
ארוחות מחוץ לבית	278	96	743
ביטוח בריאות	158	57	290
תשלום לעוזרת בית	98	13	390
נסיעה בתחבורה ציבורית	110	152	85
טיול לחו"ל	394	89	1,415

הוצאות משקי הבית (המשך)

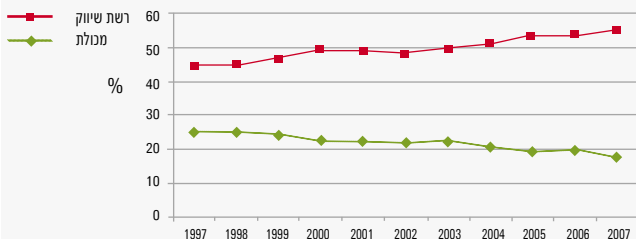
- ההוצאה החדשית לסיגריות ביישובים העירוניים הערביים (212 ש"ח) יותר מכפולה מזו שביישובים העירוניים היהודיים (93 ש"ח).
- ההוצאה לדואר, טלפון ותקשורת גבוהה יותר ביישובים כפריים (550 ש"ח) מאשר ביישובים עירוניים (453 ש"ח), וכמוהו ההוצאה לנפש וטילים בארץ (150 ש"ח ו-95 ש"ח, בהתאמה).
- בתל אביב-יפו ההוצאה לארוחות מחוץ לבית (569 ש"ח) גבוהה פי 7.8 מזו שבבני ברק (73 ש"ח).

11. הוצאה חודשית למוצרים ושירותים נבחרים בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, ש"ח, 2007

ירושלים	תל אביב-יפו	חיפה	ראשון לציון	רמת גן	נתניה	אשקלון	חולון	בת ים	בני ברק	פתח תקווה	באר שבע	אשדוד	רחובות
81	127	68	78	108	48	113	81	94	50	83	175	108	96
380	429	376	488	529	433	451	497	403	340	451	470	414	422
84	107	90	109	82	81	136	122	77	69	99	130	99	101
107	104	85	130	126	69	78	80	44	121	99	109	69	212
162	135	181	187	397	162	200	128	106	173	124	143	177	95
198	569	319	181	436	189	176	265	162	73	252	344	143	281
206	113	117	69	101	104	81	116	105	189	81	183	105	102

- בין השנים 1997-2007 עלה חלקן של ההוצאות לקניות מזון ברשתות השיווק וירד חלקן של ההוצאות לקניות במכולות.

12. הוצאות לקניות במכולות וברשתות שיווק, אחוזים, 1997-2007

- 13% מסך ההוצאות לקניות של מוצרי בידור ואלקטרוניקה (כגון טלוויזיה, DVD ומצלמת וידאו) אינן בחנויות, לעומת 6% מההוצאות לתכשיטים ושעונים.

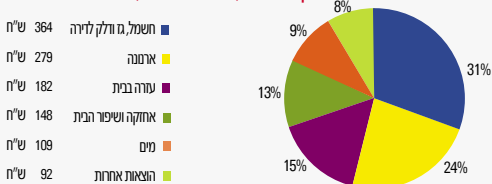
13. התפלגות ההוצאות למוצרים נבחרים לפי מקום קנייה, אחוזים, 2007

מוצרי בידור ואלקטרוניקה	מחשב ואביזריו	מכשירי מוצרי כושר	ציוד חשמלי למטבח	תכשיטים ושעונים	מכונת כביסה ומייבש כביסה
100	100	100	100	100	100
87	88	90	93	94	94
2	2	8	2	0	0
8	7	2	5	0	6
3	3	0	0	6	0

בשנת 2007 הייתה ההוצאה החודשית של משק בית לדירור 2,582 ש"ח (23% מסך ההוצאה החודשית לתצרוכת). שני הרכיבים העיקריים בהוצאה לדירור הם שכר דירה בדירות שכורות והוצאה בעבור צריכת שירותי דירור בדירות בבעלות (דהיינו, שכר הדירה שהיה נדרש לו גרו בשכירות בדירה דומה).

ההוצאה החודשית לאחזקת דירה הייתה 1,174 ש"ח (10% מסך ההוצאה החודשית לתצרוכת). מסכום זה, שני רכיבי ההוצאה הגבוהים ביותר היו לחשמל, גז ודלק לדירה (31%), ולארנונה (23%).

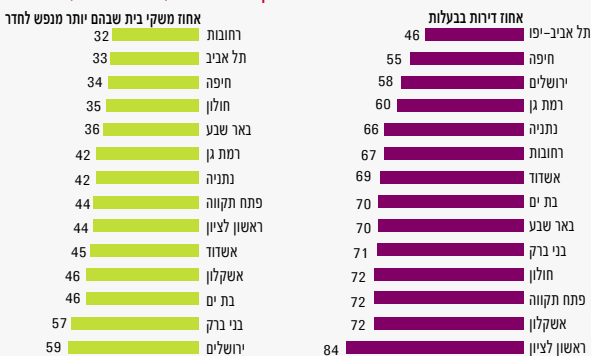
14. רכיבי ההוצאה לחודש לאחזקת הדירה, ש"ח ואחוזים, 2007

בשנת 2007 גרו 69% ממשקי הבית בישראל בדירות בבעלותם, 26% גרו בשכירות והשאר - בדמי מפתח ובדירור חינם.

92% ממשקי הבית ביישובים העירוניים הערביים גרים בדירות בבעלותם, לעומת 66% ביישובים העירוניים היהודיים.

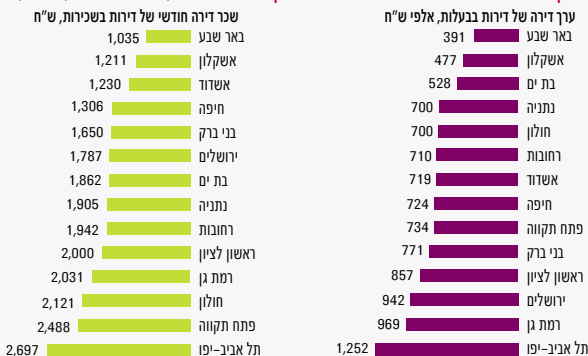
15. דירות בבעלות וצפיפות דירור בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, 2007

בממוצע ארצי ערך דירה בבעלות (דירות שבעליהן גרים בהם) היה 796 אלף ש"ח.

בממוצע ארצי שכר דירה חודשי (לדירות בשכירות) היה 1,857 ש"ח.

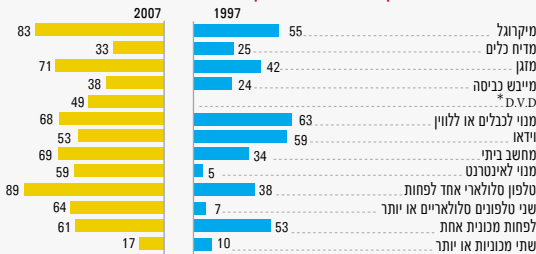
16. ערך דירה ושכר דירה חודשי בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, ש"ח, 2007

בעלות על מוצרים בני-קיימה

● מוצרים בני-קיימה הם מוצרים שניתן להשתמש בהם שימוש חוזר או שימוש מתמשך יותר משנה אחת. עם התפתחות הטכנולוגיה והעלייה ברמת החיים, הפכו מוצרים מסוימים לחלק בלתי נפרד מחיי היום יום של משקי הבית בישראל. למוצרי תקשורת קצב חדירה מהיר במיוחד. שיעור הבעלות על מוצרים בני-קיימה משמש כאינדיקטור לרמת החיים של בני משק הבית.

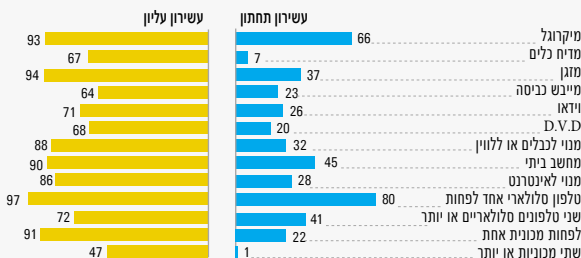
17. מוצרים בני-קיימה בבעלות משקי בית, אחוזים, 1997, 2007

* מכשיר DVD נכלל בסקר משנת 2001

● קיימים הבדלים בין משקי הבית בעשירונים השונים בהיקף הבעלות על מוצרים. ככל שמשק הבית נמצא בעשירון גבוה יותר, כך נמצא בבעלותו מגוון גדול יותר של מוצרים. כך, אחוז משקי הבית בעשירון העליון שברשותם מדיח כלים גבוה כמעט פי עשרה בהשוואה לעשירון התחתון, ואחוז משקי הבית בעשירון העליון שברשותם לפחות מכונית אחת גבוה פי ארבעה מאשר בעשירון התחתון.

18. מוצרים בני-קיימה בבעלות משקי בית בעשירון העליון והתחתון, אחוזים, 2007

19. מוצרים בני-קיימה נבחרים בבעלות משקי בית בערים שבהן

יותר מ-100,000 תושבים, אחוזים, 2007

עיר	מדיח כלים	מני לנבלים ולווין	D.V.D.	מחשב ביתי	מני לאינטרנט	טלפון סלולארי אחד לפחות
ירושלים	22	37	35	60	46	87
תל אביב-יפו	31	81	57	77	74	92
חיפה	28	76	40	70	65	90
ראשון לציון	54	90	76	79	69	94
רמת גן	45	84	59	73	66	94
נתניה	37	88	38	68	55	86
אשקלון	24	85	61	71	61	92
חולון	38	88	51	66	61	88
בת ים	26	83	42	56	51	89
בני ברק	10	20	15	53	30	73
פתח תקווה	42	79	32	74	61	90
באר שבע	34	79	66	71	63	91
אשדוד	30	73	31	60	48	80
רחובות	37	78	58	75	70	91